

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

підготовки створює належні умови для творчого розвитку особистості майбутнього художника-конструктора, формування її духовності, національної свідомості й громадянськості, художнього мислення і культури професійної діяльності.

Професійна діяльність художників-конструкторів полягає у виконанні спеціальних робіт, пов'язаних з композиційним та художньо-конструктивним рішенням предмету діяльності. Вона може реалізовуватись у видавничій та поліграфічній справі, у тиражуванні носіїв інформації, видавничий галузі, виданні газет та журналів, періодичних публікацій, інших видах видавничої діяльності, а також у поліграфічній діяльності та пов'язаних з нею послуг, брошурувально-політурній та оздоблювальній діяльності тощо.

Професійна підготовка майбутніх художників-конструкторів передбачає набуття комплексу знань та навичок: з виконання робочих і творчих ескізів об'єктів предметної діяльності за видами робіт, робочих проектів моделей; з виконання проектів реклами; здійснення фахових робіт з підготовки та проведення тематичних експозицій; оформлення інтер'єрів та екстер'єрів; проведення авторського нагляду за практичним виконанням дизайн-проектів.

Формування художньої культури майбутніх художників-конструкторів розглядаємо як процес, який передбачає два взаємопов'язані етапи. Перший етап передбачає з'ясування майбутніми художниками-конструкторами форм реалізації художнього задуму. Важливим на цьому етапі є передбачення вибору технік і технологій, евристичне осмислення та комбінування різних методик, імпровізація, фантазія, просторова уява. Другий етап передбачає безпосередню роботу майбутніх художників-конструкторів над художнім виробом.

Успішність процесу формування художньої культури майбутніх художників-конструкторів забезпечується дотриманням таких парадигм: культурної, в основу якої покладено цінності культуровідповідної освіти, спрямованої на активне освоєння майбутніми художниками-конструкторами способів поведінки й діяльності, творчої взаємодії та співробітництва, культурний розвиток і самореалізацію в мистецькому середовищі; соціокультурної, що зумовлює необхідність оволодіння професією як культурно-історичною моделлю діяльності людини; компетентнісної, що передбачає випереджувальне оновлення змісту та форм навчання, художньо-естетичне виховання, соціалізацію особистості майбутнього фахівця в культурно-освітньому й професійному середовищі, формування глобального, поліфункціонального й толерантного мислення, комунікабельності, готовності до особистісного й професійного самовизначення в умовах полікультурної взаємодії.

На нашу думку, одним із важливих аспектів становлення майбутнього художника-конструктора в процесі професійної підготовки є його участь у різних виставках, мистецьких фестивалях, в художньо-пошуковій діяльності, забезпечення взаємозв'язку сучасного з минулим і майбутнім у художній культурі суспільства.

ПРОФЕСІЙНЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК КОМПОНЕНТ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

Сердюк Н. М.

Університет Ушинського, Україна

Вивчення професійних якостей психолога, значимих для ефективного надання психологічної допомоги, – одне із найважливіших завдань психології на сучасному етапі. Без сумніву, ядром діяльності психолога є спілкування.

Психологічний словник трактує спілкування, як взаємодію двох або більше людей, що полягає в обміні між ними інформацією пізнавального та афективно-оціночного характеру [1].

Спілкування розглядається також як складний, багатоплановий процес встановлення та розвитку контактів між людьми, який породжується потребами в спільній діяльності та включає в себе обмін інформацією, вироблення єдиної стратегії взаємодії, сприйняття та розуміння один одного [4].

Поняття «спілкування» вживається в психологічній літературі в різних значеннях: як обмін думками, почуттями, переживаннями (Л. Виготський, С. Рубінштейн); як один із різновидів людської діяльності (Б. Ананьєв, М. Коган, І. Кон, О. Леонтьєв); як специфічна соціальна форма інформаційного зв'язку (О. Урсун, Л. Резніков); як взаємодія, стосунки між суб'єктами, які мають діалогічний характер (Г. Андрєєва, В. Соковін, К. Платонов) [2].

Виходячи із вищезазначеного, можемо зробити висновок, що спілкування – важливий аспект життєдіяльності людей, без якого неможливе її існування, задоволення та регуляція потреб, соціалізація. Для професійної діяльності, особливо, якщо вона пов'язана із взаємодією в межах

«людина-людина», необхідно оволодіти теоретичними знаннями, професійними вміннями та навичками спілкування.

Ефективність професійного спілкування психолога визначається насамперед таким елементом як зворотний зв'язок. Зворотний зв'язок – це вербальні й невербальні повідомлення, які людина навмисно чи ненавмисно посилає у відповідь на повідомлення іншої людини. Спілкуючись, ми постійно надаємо один одному зворотний зв'язок. Все, що ми робимо або не робимо відносно інших або у взаємодії з ними, можна розглядати як зворотний зв'язок.

Виділяють оцінний і безоцінний зворотний зв'язок.

Оцінний зворотний зв'язок – повідомлення своєї думки, свого ставлення до того, про що йде мова.

Було проведено цікаве дослідження, під час якого вчені встановили, що позитивний зворотний зв'язок завжди оцінюється як більш достовірний, ніж негативний. Існує й певна закономірність щодо оптимальної послідовності надання зворотного зв'язку. Дані, отримані в процесі експериментів, свідчать, що негативний зворотний зв'язок оцінюється як більш достовірний та бажаний, коли подається після позитивного зворотного зв'язку, а не передує йому.

Загалом відомо, що позитивний оцінний зворотний зв'язок виконує функцію підтримки «Я-концепції» нашого партнера й сформованих з ним міжособистісних відносин. В свою чергу, негативний оцінний зворотний зв'язок виконує коригувальну функцію, спрямовану на усунення небажаної поведінки, зміну або модифікацію стосунків.

Безоцінний зворотний зв'язок – вид зворотного зв'язку, що не містить вказівку на наше ставлення до обговорюваного питання. Використовуємо його, коли необхідно більше довідатися про почуття людини або допомогти їй сформулювати думку з конкретного приводу, при цьому прямо не втручаємось у дії співрозмовника. Для досягнення цієї мети використовують спеціальні прийоми, такі як, наприклад, уточнення, перефразовування, прояснення, відображення почуттів [3].

Отже, зворотний зв'язок – необхідна складова ефективного спілкування, а відтак оволодіння вмінням використовувати його в професійній діяльності психолога є важливим компонентом фахової підготовки майбутнього спеціаліста.

Опрацювавши різноманітні дослідження з цього питання, можемо виділити основні правила надання конструктивного зворотного зв'язку.

Правила конструктивного зворотного зв'язку:

1. Говоримо про дії, а не про особистість. Якісний зворотний зв'язок містить лише інформацію про дії людини і в жодному випадку не включає в себе оцінку особистості.

2. Вчасно. Якісний зворотний зв'язок своєчасний. Говоримо про щось, що відбулось зараз або нещодавно.

3. «По запити». Краще, коли зворотний зв'язок надається «по запити». Тобто, якщо людина сама запитала: «Ну як?» Будьте готові до того, що навіть конструктивний зворотний зв'язок «без запити» може викликати роздратування.

4. Максимально конкретно. Якісний зворотний зв'язок містить інформацію про конкретні дії. Чим конкретніше, тим краще.

5. Спочатку про те, що було ефективним. Конструктивний зворотний зв'язок містить інформацію про те, що було зроблено правильно (добре, ефективно), те що відповідало вашим очікуванням або сподобалось вам. Інформація про сильні сторони дозволить людині використовувати їх більш свідомо, а відповідно – ефективно.

6. Потім про «зони зростання» (а не про помилки). Конструктивний зворотний зв'язок містить рекомендації про те, як діяти наступного разу (а не про помилки).

7. «Плюсів» більше «дельт». Конструктивний зв'язок містить більше інформації про «плюси», ніж про «зони зростання».

Здійснюючи фахову підготовку майбутніх психологів, необхідно пам'ятати, що конкурентоздатність майбутніх фахівців визначається особистісними характеристиками, а також передбачає оволодіння професійно значимими знаннями, вміннями та навичками, серед яких важливе місце займає вміння вибудовувати спілкування та, як його елемент, вміння надавати конструктивний зворотний зв'язок.

Література

1. Психологический словарь / Под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Педагогика-Пресс, 1999. – 440 с.

2. Кайдалова Л. Г. Психологія спілкування : [навчальний посібник] / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка. – Х. : НФаУ, 2011. – 132 с.

3. Копець Л. В. Зворотний зв'язок в процесах спілкування: оновлення підходів та методів дослідження / Л. В. Копець, В. І. Гордієнко // Наукові записки НАУКМА. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. – 2008. – Т. 84. – С. 49–54.

4. Психологический словарь / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М., 1997 – 494 с.